

ივერია

რედაქცია: ნიკოლოზის ქუჩი, 21.

ბაზმის დასაბამლად

და განცხადებითა დასაბამლად უნდა მიმართოს რედაქციის და წერა-კითხვ. სამსახურს. საზოგადოების კანცელარია.

ფასი განცხადების: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კაპ., შემოთხვეულ — 8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი №227.

ბაზმის დღის:

მან. კ.	თვე	მან.	კ.
10	6	6	—
9 50	5	5	50
8 75	4	4	75
8	3	3	50
7 25	2	2	75
6 50	1	1	50

ცალკე ნაშ. — ერთი შურტი.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

პითიანე იოანე ასული, მარიამ ივანეს ასული, ალექსანდრე და დავით მინიხაძის-ძინი გუნდის მიხედვით აუწყებენ ნათესაეთა და ნაცნობთა გარდაცვლულთა პირველი შვილისა, მეორე ქმრისა, მესამე და მეოთხე თავიანთ ძმის

შპარკო ზნაღორაძისა.

პანაშვილი გარდაცვლილი იქნება ყოველ დღე საღამოს 6 საათზე: ვოკალზე, მელიქარაგოზოვის სახლებში. მიცვლულს გასვენებენ ხუთშაბათს, 30 იანვარს, კუთის აღმქანდრე ნეველის ეკლესიაში დღის ათს საათზე.

„ივერია“
გამოვა 1897 წელს
იმპეკე პრინციპით, როგორც წინადა.
ფასი გაზეთისა:

11 თვით და 13 დღით	9 კო.	6	—	—	—	6	კ.
11	9 50	5	—	—	—	5 50	
10	8 75	4	—	—	—	4 75	
9	8	3	—	—	—	3 50	
8	7 25	2	—	—	—	2 75	
7	6 50	1	—	—	—	1 50	

საზღვარ-გარეთ დაბარებული 1898 წლის 1 იანვრამდე ელირება 17 მ. ტუფისას გარეთ მცხოვრებთა უნდა დაბაროს გაზეთი შემდეგად ადრესით: **Тифлисъ, Редакция „Иверია“.**

ტუფისში ხელის მოწერა მიიღება ივერიის რედაქციაში, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21 და ქართული შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების კანცელარიაში, სასახლის ქუჩა, ქართ. თავიანთნათესა ქარაგლანში. თუ ტუფისში დასაბამლად გაზეთი ტუფისას გარეშე ადრესს უნდა შეესაბამებინა რედაქციაში უნდა მისაწვდომი იქნას. თუ ტუფისში დასაბამლად გაზეთი არა მიაღწის წლით, მას გაეკუთვნება გაზეთი პირველი იანვრამდე, რომელსაც დასაბამლად აღნიშნავს.

1896 წლის ხელის-მოწერა საყურადღებოდ.

ვისაც გაზეთი დაბარებული ჰქონდა 1896 წლის მიერის წლით, თუ მსურთ 1898 წლის პირველ იანვრამდე მიიღონ გაზეთი, უნდა წერილობითი თათის თვის ფასი — 3 მან. და 33 კაპ. (კაპიტულის მაგიერ შეიძლება ფის ტის მარკები გამოიყენებინა). ხოლო ვისაც არა მსურს, იმას მიუღია გაზეთი შვილის თვისა და ცენტის დღის განმავლობაში 17 იანვრამდე.

ვისაც 1896 წელს დაბარებული ჰქონდა გაზეთი რამდენიმე თვით იმით-შეუსრულდებოდა დასაბამლის ნომრები 17 იანვრამდე.

რამდამიანობა

იმ ხელის-მოწერით, რომელთაც ნახევარ წლით აქვთ დაკეთილი გაზეთი შარშანდელ წლის პირველი იანვრამდე, გაზეთის გზაზე მოგზაობაში ამ წლის პირველ მარტს, რადგან შარშანდელი იანვარი და ჩვიდმეტი დღე მიღებული აქვთ გაზეთი და ეს-ლაკ ერთის თვისა და ცენტის დღის გაზეთი პირველ მარტამდე შეუსრულდებოდა. ვისაც მსურს პირველ მარტამდე ამ წლის დამლევამდე მიიღოს გაზეთი, უნდა გამოიყენებინა ათის თვის ფასი გაზეთისა 8 მან. 33 კაპ.

მთავრობის განაჩინებულებანი.

კავკასიის სამთავროს ნაწილის მთავარ-მართველის საყურადღებო ბრძანება

ბ.ბ. კავკასიის შორის გუბერნატორებისა და ოლქის უფროსების მიმართ

17 იანვარი, 1897 წ.

რადგან ამ უმჯდ ინტელიტში შპარკო მინიხაძისა და შესაძლებლად, რომ ეს სწრაფი სარწმუნოებისა და მთავრობის განაჩინებულებანი და მთავრობის განაჩინებულებანი, რომელთაც განსაკუთრებული ყურადღება

4) სასტიკად თაღუერი ზღვრის სადგომის სისუფთავისა და ამას, რომ სადგომებში მეტის-მეტად მკვიდროდ არ სცხოვრობდნენ, რამდენადაც ასეთი თაღუ-ურის გეგმა შესაძლებელია სასტიკად ზოლიდის მსგავს. განსაკუთრებით არ უნდა იყოს ხალხთა ზღვრისა და შუქვებზე და სხვა-მთავე მკვიდროს სადგომები, სასტიკობა, ბავება და სხვ. და აგრეთვე მუშათა სადგომები.

5) უფრო სასტიკად თაღუ-ურის გეგმა უნდა შეესაბამებინა სასტიკობას და სასტიკობა აგრეთვე უნდა იქნას ხსენებული, რომელიც უნდა იქნას ხსენებული, თუ განიხილავს მისთვის შპარკო მინიხაძისა და ჩვენს სასტიკობას მოუხლოვდა, ამ დონის მიხედვით შესაძლებელია განსაკუთრებული ყურადღება გამოვიყენო.

მთავარ-მართველის თანამდებობის აღმსარებლები, ინფანტრის გენერალი გრაფი ტარტაშვილი.

ახალი ამბავი

* 29 იანვარს, თელავში, თელავის რეგიონის ქუჩაზე ავსტრიის თვის შენი, რომელიც ჩვენმა ქალაქის დასახლებაში გამართა ქუჩით-მოქმედებდა დასაბამლის საფუძვლიანი კურთხევის დასრულების მოლოდინს თანამდებობის აღმსარებლები ბან ივანე, გამგეობის წევრი, საბჭოს ხმოსნები და სხვა. ბანმა ივანემ მოკლე მგრანტითი სიტყვა წარმოთქვა ამ საფუძვლიანი დასახლებისა და შინაგონობის შესახებ.

* სამშაბათს, 28 იანვარს, ნიკიტინის ციხეში მოთამაშე დაგომელი უცხოედი ვადებდა. ვადგომელი და-უწყებელი მიხეობის საფუძვლიანი მოლოდინს და იქ გარდაცვლილი. სიკვდილის მიზეზი ჯერ არაინ იცის. გარდაცვლილი ჯერ ახალგაზრდა იყო, სულ 23-ის წლისა.

* ტუფისის მშობლისა სასწავლებლის დროებით მშორდულ ბან ტროივესს 1,600 მანეთი უთხოვია სამხრეთი საზოგადოებისათვის ამა-ღანის საზოგადოების ტუფისის საბანონო სკოლის გაღობის შესაკეთებლად. საზოგადოების მმართველმა დაადგინა, რომ ბან ტროივესს დაწვრილებით ანგარიში წარმოავადგინოს ამ გაღობის ხარჯისათა.

* საიმერეტო საიმერეთო საზოგადოების ქუთაისის განყოფილებას უთხოვინა ტუფისის სამხრეთი საზოგადოებისათვის, რომ ის 500 მანეთი, რომელსაც ყოველ წლიც წარმოადგენს, წელსაც მოგვეცეთ. განიხილა რა ეს თხოვნა, ტუფისის საიმერეთო საზოგადოებამ დაადგინა:

ქუთაისის განყოფილებას მხოლოდ წელს მიეცეს 300 მანეთი.

* სამხრეთი მინისტრის განკარგულებით, ექიმი მ. ვ. ლუცკვირი თავისი იგზავნება შივი ქირის შემოტანის წინააღმდეგ ლონისძიებათა მისილება.

* სამშაბათს, 28 იანვარს, ტუფისის 1-ლ განყოფილების მოსამართლემ გადაწყვიტა საქმე დარჩო არუთუნოვისა და თავ. ვ. და ბ. ბაგრატიონ-დავითიშვილებისა და ბ. ტარტიშვილისა. მოიხიარა არუთუნოვის საივარზე უარი გამოცხადდა.

* ქუთაისიდან გაცემიდან, რომ ივარს, 26 იანვარს, ყველა იქაურს ეკლესიაში პანაშვილი გადუხლიათ ნეტარ ხსენებულს გაბრელებს კომპოლის სულის მოსახსენებლად, ხალხი ყველგან მრავალი დასრულება.

* მიწათ-მოქმედების სამინისტროს დებარტმენტის ტუფისის საბანონო სასწავლებლის ზედამხედველი ადგილზე წარმოუდგინა ბან ვ. ბ. ზეიდელი, მგრამ საფორტო საზოგადოების ჯერ არ გადაუწყვეტია რა — თუ ვინ იქნება დამტკიცებული საბანონო სასწავლებლის ზედამხედველი.

* ვან. „ნიკო. ობოზ.“-ის სთხოვენ გამოაცხადოს, რომ 17 თებერვალს 1897 წ. ქ. ნიკოში ვაიამათება სიერთაშორისა ხელოვნებისა და წარმოების გამოფენა. გამოფენაში მონაწილეობის მიღების უფრველი კომიტეტი სთხოვს, მიმართონ უფროსი კომისიისა შედეგის აღრისით: rue st-michel, 2, St-Nice (Alpes-Martimes).

* როგორც გაზეთის „ტუფ. ფურცელში“ ვკითხვობთ, ქალაქის ხმოსან ბან რიდს მოხსენება წარუდგინა ქალაქის სამმართველოში, რომ წესად დასვლით, ნიკიტინი კვირა-უქმე დღეს განთავისუფლებულნი იყვნენ თავისი მოვალეობისაგანაო.

* ვან. „ნიკო. ობოზ.“-ის შეუტყვია, რომ კავკასიის უფროსი სამხედრო ექიმი ბან მალინინი, რომელიც სიფილიდოლოგების კრებას დაეწერა პეტერბურგში, მონაწილეობას მიიღოს სამხედრო-მედიკალი სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროში დანიშნულ კამისიაში, რომელსაც უნდა დაეხმოს სამხედრო წყლები ხსენებულ სამინისტროსაგან სამხედრო უწყებას გარდაეცესაო.

* როგორც ვან. „ნიკო. ვსტ.“ გვაუწყებს, შაბათს, 25 იანვარს, ბათუმში საცქერავი საღამო გაუმართა, რომლის წინადა შემოსავლი ბათუმის ბერძენთა სკოლისათვის ყოველი გადამდებული. საღამოს მრავალი

ლი ხალხი დასრუდა და დიდად ნა-სიამოვნები დაბრუნებულა სახლში ღამის 3-ს საათზე.

* ხარკოვის საბაქტერიოლოგიო საზოგადოებამ ამის წინადა ტუფისის სამხრეთი საზოგადოების გამოუგზავნა პრინციპი (წამალი მინდობის თავების გასაწყვეტად) ეს წამალი საზოგადოებამ გადასცა ბან ტროივესს, ლესნევისა და საბარტეშო სადგურის ქიმიკოს ბან სტურთანს. წარსულს წლის 14 დეკემბრს ეს წამალი ყარაიასის მინდობებში გამოცდის კიდევ, მაგრამ კარგი და გამოდგა, რადგან თავების ვერა ავნარა.

* დ. ახალ-სენაი: ჩვენში სწორედ რომ ვადადებ სენად ვარდაქ-ქა ქალების მოტაცება. ამ რამდენიმე წლის წინად მოიტაცეს გლეხი — ახალგაზრდა ქალი. ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ უკვე მიიღო ყოველივე ღონისძიება მომტაცებელთა აღმოსაჩენად, მაგრამ ჯერ კვლი ვერ მიუკვლევიათ.

* ფოთი. იმერი თუ ამერი ყველა ახალწლის მამას ემღერის, ჩვენ-კი მის ბაბუას, რომელმაც უფროსი-აბი-რებული დაგვტოვა. ის დღე, რაც მან დაგვყვინა, ტუფისისათვისც არ დაუყვინებია ალა-მაშხაძისა, მაგრამ ჩვენ არც ერთ მამისა და შვილისაგან შერი არ გვიძიებია და ორივე პატივისცემით მიგაბარებ საფლავს. წარსულში წლებმა წარმოუდგინელი წარმოვიდგინა და დაუკარგებელი დაგვავტოვა. მართალიც, ვინ წარმოადგინა, თუ ფოთი ასე ჩქარა ადგებოდა ნიხობარებ და გაღამებდებოდა? ჩვენის თვით-მართებლობის შრომითა და მეცა-ლინეობით დღეს ჩვენი ფოთი სრულიად გარდაცვლილია თუ არა ჩვეულებრივი სტიქიური მოვლენისაგან. მისის დაღვრისა და შუამობით დამბეჭბი ბიონისა და კანარტის ნაბრეზ-ხედა სრულიად დამთვრდა. გაუვლი ქუჩები, რომელიც წყალმა დააოღრა — ჩორობიანა და ისეთი სახითაო ორიობები, რომელიც წყალმაზღედ იმსხვერპლო ცხენი და ეტლი, გამოვინახე მეცადინეობით სრულიად გასწორდა ქალაქის ბაი, რომელიც უნდა იქნებოდა მდგომარეობაში იყო, დღეს გაღამებდა და გაფართოვდა, მაღლ ამ ბაღს ორი კარგი შენიბა და ამშენებდა: ჩრთი სამკურნალო ქალაქისა, რომლის შენებაც მაღლ დამთავრდება, და მეორე სკა-ვიდრო ეკლესია, რომლის საძირ-ველებსაც მაღლ ჩაყარა. თვით-მმართველობამაც გააჭრეინა ზღამდის რამდენიმე არხი ნაწილობის წყლის გადასაწვრავად, რომელიც დღემდის ტბად იღვდა და მეტად აწუხებდა აქაურ მკვიდრთ.

* ს. ბარი (შორაბის მარა). 13 იანვარს ერთი საზოგადოების განაჩინებულებანი დასაბამლის

რუსეთი

— უშიშროების სიხლი უმაღლესს მთავრობას სთხოვს ექვს მილიონ მანეთს სასულიერო უწყების სასწავლებელთა განაშენიანებისადმი.

— ქრისტიანობის გავრცელების საქმის ქალაქებისა და სოფლების საზღვრულეობისათვის ამ წლისათვის გადაღებული ცხრა მილიონი მანეთი (II. B.).

— ტომისკის უნივერსიტეტში იურიდიულ ფაკულტეტის დაარსების საქმის გამოკვეთვას იანვრის უკანასკნელ რიცხვში შეუდგება კომისია საერო განათლების მინისტრის ამხანაგის ბან ანტოკოვის თავმჯდომარეობით.

— საიმპერატორო კაცთ-მოყვარე საზოგადოებას განუზრახავს ბავშვებისათვის რამდენიმე ახალი თავშესაფარი გამართოს პროვინციის ქალაქებში.

— სამხედრო-სამკურნალო აკადემიის უკანასკნელს კურსებზე დასრულებულნი იქნებიან იმის შესახებ, რომ დაუყოვნებლივ დაეწყოს აკადემიაში განსაკუთრებული კურსის შვიდს კურსის შესასწავლოდა. აკადემიის კონფერენციამ დაადგინა: შვიდ კურსის ისტორიულად განხილვა მიენდოს სამკურნალო ისტორიისა და ენციკლოპედიის პროფესორის სკოლინგერის, ხოლო ლექციათა კითხვა შვიდს კურსის სენისა და მისის ბატყერიოლოგიურად გამოკვების შესახებ—გადამდებ სნეულებათა და ბატყერიოლოგიის პროფესორის ბოტკინს. ეს კურსები სახალხო-სამკურნალო აკადემიაში ამ დღემდე დაიწყება.

უცხოეთი

ნგლანდი. როგორც ვიცით, პარიზში 71 ხმის უმეტესობით გარ-

განცხადებულნი იქნა. მაგრამ ანკი და და მანქანა... თქვენი ამორჩეული ეგ არს. მხოლოდ ისა მსალს, რომ ჩემთვის სასუქად დაიკარგა. მშობლივით. ჩემი სათქმელი მგონი ყველაფერი ვაიბარებ და დანარჩენს თქვენც მივცემ.

წარსლის ხელს არ ვაწერ, თქვენ ძალიან კარგად მიხვდებით ვინცა ვაწა... გახსოვს?...
— აა! იცოცა შუბლში ხელი შაქრომ წერილის კითხვა რომ გათავადა ვულწვეფრებული კიდელზედ მიყვარდა.

ჯოჯობითური წამი იყო ეს წამი ცოლქრისათვისა. თვით ტარტაროში ორთავის გულსა და სულს უღარავდა!

— ვისია, ვისი ეს წერილი, მცესავით დაიდრიალა შაქრომ და გულზედ ხელ-მოკლებული მაქნესთან მიიჭრა. შაქრომ მიძინებულმა ექვსი ფრთა გაშალა და მთელის თავისის სიძლიერით მოაწვია გულზედ და აზროვნება აურთა. ამ საათში ხანჯალი რომ დაგვრათ, ვერას გაიგებდა.

— მე რაეცა ვისია! მავან მომილო ბოლო, მავან დაიქვსნა მაკონემ და საყველურთ შეხვდა ქმარსა.

— მაკინე, მაკინე! ამას მოველოდი შენგან? მაკინე, მაკინე ვინ არის, რომ სულ კბილით დავაღიჯე. ვაი, შენ ჩემი სულის სიმშვიდე! შექვი-თინა უმელოდმა კაცია.
— მერე მე-კი მოველოდი. ეი, რას

დასწყვიტა, მიენიჭოს ქალებს საპოლიტიკო უფლებებანიო. ქალთა შორის იყენ ბალფური, მარკოზლორანი, რომელსაც დედოფალ ვიქტორიას ქალი ჰყავს ცოლად და აგრეთვე კონსერვატორთა დასის უმეტესი ნაწილი. მოწინააღმდეგეთა რიცხვში ერთნენ ჩემბერლენი, ვოშენი ლობერალთა უმეტესობა. ლიბერალთა დასის ბელადი უილიამ მარკოტმა გრძელი სიტყვა წარმოსთქვა ამ კანონ პროექტის წინააღმდეგ, ეს ხომ ინგლისის კონსტიტუციის ძირითადი და შეცვლა არისო. ინგლისის კონსტიტუცია ეწოდა ამხანაგელ ქალთა კონსტიტუციად გარდაიქცევა, რადგან ინგლისში დღეცა კეთა რიცხვი 1,200,000 აღმეტება მამაკაცთა რიცხვითა. Temps-ი ქალთა მოწინააღმდეგეთა მიმართ. მარტო მარკოტმა, ამბობს ეს ვაჭეთა, შეგონო სასუსეთი დიდი მნიშვნელობა ამ საგნისა. კონსერვატორთა-კი დაამტკიცეს, რომ შორის მხედველობა მოკლებულნი არიანო. კონსერვატორებს უნდათ ამითი თავისი დასი გაამდივრონ, ის-კი ავიწყდებთ, რომ ქალთა მფლობელობა ინგლისის ძირს ვაჭეთა რის და დასცემს სხვა სახელმწიფოებთან შედარებითა.

„დილარიანი“ და „სანანი“ გამირთა

ქმნა სარგის (სურგა) თმოგველს თამარ მეფის დროს.

„დილარისი სარგის თმოგველს, მას და უმელოდმა“ შოთა რუსთაველი, „მთვარის, მის მღვდარისა დილარისგან აღწვთებულად“ ჩახრუხაძე.

შვი ხვედრი ქართველის ერისა, ბნელი ეტლი ჩვენის საშობლო ქვეყნისა ქართველთა ბევრს შერგეს და ქარ-ცეცხლ-შეხანჯალ-ხმალი ბნერთი ამ მრავალ შერთავანი არის—

ამბობ შე უსინდისო! უახსუხა ცოლ-მათის მხრივ და აფთარითე ზეზედ წამოიკრე.

საქმე იმაში ვახლავთ, რომ ორ-ღისლად დაწერილ წერილის აზრი, რომელიც ეკუთვნოდა პეტრე კულაშაშვილის კალამს და რომელშიც მხოლოდ ჩვენგან უკვე ნაცნობ შემთხვევებზედ უთითებდა მაკონეს და არა სხვაზე, რადგანც მაკონეს არავითარი დამოკიდებულება არა ჰქონია პეტრესთანა, ცოლქმარის ვერ გავგაოთ, ვერ გავგაოთ, რომ ეს შევარაღებული მახე იყო მაკინეს ოჯახისა და სულის სიმშვიდის ამფორიქებლად; და ცეცხლი წაეკიდათ.

მაკინე მარტო „შაქროს ბუში“ აღმოკითხა და წერილი და მისი ორპროვანება-კი ვერ გავგო. „შაქრომ-კი ბუში“ ვეღარ შეამჩნია, რადგანაც სინდისი არ ამბობდა ამგვარ საქმეში და სჯეროდა თავის რომ მაკინეს დაარწმუნებდა იქნის უმანკოება-ურბიდობაში, მაგრამ, ეს სააღერსო სიტუცია, ეს საყველური მარტოს მიმართ, ეს „გახსოვს?“ თავისის სიძულული კოლოთი, რას ჰნიშნავდა!

მაშ მაკინე სხვისი სალოცავი იყო და ახლა მე, მე ვაღმერებ... გაიფიქრა „შაქრომ, სისხლი თავში აუვარდა, გონება აურთა, აზრი გაუთასხრდა. მარჯველ და უმელოდმა ნასარლობა ბაღმე ორგვე, ცოლ-ქმარი, შიგ ვახეია და სულის სიმშვიდე სასუქადმო-

მწერლობითი ნაშთი „დაღარანა“ შვენება ჩვენის ძველის მწერლობისა, ერთი დაუშრობელი სიბრძნის ეგვიპტი დიდებულთა შოთა რუსთაველისა, მეთორმეტე საუკუნის ამ-გნობა კარგად ანუ მდღერებითი გამო-მხატველ მომთხრობელ ჩახრუხაძეს. ისეთი შავი და ბნელი ხვედრი ქართველთა ბევრს ძველ ნაშთს არ რგებია წილად, რაც ხვდა „დაღარანს“ და ქართველთა ძველთა გმირთა შესამკობელს ლექსად დაწერილს წიგნს „სავენე გმირთა“-ს. ერთის დაკარგვით დაიკარგა მესხობრება და ცნობა იმ ვითარებობა, თუ რამ ალშობათა დიდებულნი და სახელგანთი თამარ მწიგნობარ მეორის დაკარგვით „სავენე გმირთა“ მოიშობა და განქრ განვილი დროთა ძველ ქართველ გმირთა დიდება და სახელგანება, რომლის დაწერილი გავლენით მოგვიხსობდა ძველ ქართველ გმირთა დიდებასა და სახელგანებას.

როგორ გვინათ მკითხველო, როდის უნდა აღსაზომოდა იყენ ეს საუფრენი ჩვენთა მამა-პაპათა— ეხლად მოგახსენებთ: „დილარიანი“ განვილო საშუალო საუკუნეების ქართველნი, მაოლწი XVIII საუკ. და მისთანა მხოლოდ 1786 წ.

„სავენე გმირთა“ ეს აკვანი ეს სათელი და კერა ქართველის ძეგლისა, ეს ნაშთი ჩვენის გმირისა, სიტყვა-კახმული მწერლობისა მოიშობა და განქრა 1830 წლებში. დღეს ამ წიგნის კვალც აღარ სანას. ერთისა და მეორის დაკარგვა ჩვენის მწერლობისთვის დიდ დანაკლისად უნდა ჩაითვალოს. მათს სახელს ჩვენს მწერლობაში საპატია ადგილი უკავიათ. ერთი-კი და მეორე-კი მაღალის მნიშვნელობით ბრწყინვალეებენ, მაგრამ მათ ბრწყინვალეობიდან დღეს ჩვენ ხელში მხოლოდ კაბადონი დანაკარგული ფერფილი და გვიქრავს და გამქრალი სათელი.

დაუკარგა. ასე გულ უბრყვილო და ფეხი, გამოუცვლელის კაცის საქმე-ის ასეც რომ არ იყოს, წრფელი, უფნავრო სიყვარული რამდენადღე იშვიათია, იმდენად სპეტაკი, მიუკარგებელი, იმდენად ეგოსისტურია: ამაში მთელი არსება და ძლიერება სიყვარულისა.

დაითუთუნენ შაქრო და მაკინე და ამვე დროს მეორე თუ სესამე ქუჩა-ზე შაქროს სახლიდან, პეტრე კულაშაშვილი სიხითითი უამბობდა ერთს თავის ამხანაგს ეშმაკურად და გებულის ხაფანგის ამბავს...

— რას ჰნიშნავს ეს წერილი, ქალ-ბატონო... დასწყვილი შაქრომ ცოლს გათვალს პატარა სული მოითქვა და გათვალს შინა რ უბედურებაც უწევია. ეს პირველი დაკარგვა იყო ორისა თუ სამის წლის განმავლობა-ში.

— რას ჰნიშნავს და შენს გარკვენილია, სასტყავთე უახსუხა მაკონემ და დაუმტა: იუწყე, მაკონე მარტო არსეც გრცხვინდა!

— ჩემსას თუ შენსას! შენდა, როგორ გეგონებ... რაზედ ამხვიე თვალეში, რაზედ ჩამავს სატანჯველში? ან მიხთარ, რომ ხანჯლის წვერზე ავაგო ის ცილიც არის და ამით გულის თქმა მარც და ვამაო-ფილო. ოხ, ჩემო დაკარგული გულ-ერთება, ვაი მოკუტებულნი ბედის თქმაც სწუხდა შაქრო და თან ცეც-

„სავენე გმირთა“ დაუწერილი XVI საუკუნის ბოლოს, ანუ XVII საუკ. დასაწყისს, ამ პოეტის გამლექსი ვი-დაც არხენ ბერი ყოფილა. შემდეგ არქიმანდრიტად ყოფილი ვარსკისი, მრავალ მთის უღანბის. დაწერილი ყოფილა საქართველოს ისტორიის შეთანხმებით. ხელთაწერილი ვითარც ერისთავს ჰქონდა 1830 წლებში პ. იოსელიანსაც წაუკითხავს. ამ ცნობას თვით პ. იოსელიანც ასახელებს. სანატრელია დიდად, რომ ერთი-კი და მეორე-კი, როგორც „დაღარანას“, ისევე „სავენე გმირთა“ მოპოვებულ იქნეს და დაბეჭდილი.

„დაღარანას“-ს შემდეგ ჩვენს ისტორიაში არაფერი ცნობები დაშთი-ნილი, ვიცით მხოლოდ ის, რომ მისი დაწერილი ყოფილა სარგის მხარე-გველი, გამოჩენილი და ცნობილი კაცი თამარ მეფის ისტორიაში. უწყებულო აგრეთვე ის, რომ ვითომც „დაღარანას“ წაკითხვად აღმო-შფოთა თამარ მეფეო. ამას ჩახრუხაძე გვეუწყებს ბნელად.

ზემარ სიტყვაობით დაშთილია „დაღარანას“ შესახებ შემდეგი: „დაღარანას“ დაცული იყო მეფე ერეკლეს წიგნთ-საცავში. წიგნთ-საცავის ზედამხედველთა იყო არქიმან-ჯელი პეტრე ლარაძე, ცნობილი ჩვენს ძველ მწერლობაში ვითარცა მესასნი, მოთხრობათა მწერალი, მრავალთა ძველთა ქართულ წიგნთა გადამკეთებელი. აი ამის დროს დაი-კარგა „დაღარანას“.

„დილარიანას“ დაკარგვის შემდეგ განვილო მკერდ რომ, საქართველო რუსეთს დაუკავშირდა, ბატონიშვილი რუსეთში გადასახლდნენ. მეფე ერეკლეს შვილმა თანგვაიო-ლა ეს მწიგნობარი პეტრე ლარა-ძეს. პეტრე ლარაძე რუსეთში მოს-ენისთან სცხოვრებდა, ბატონიშვილ-თანგან ულუფა ეძლეოდა, ერთ-თავად სამკითხველოში მორიდდ იყო

დანიშნული. მოსკოვში მყოფ ქართველ ბატონიშვილებს ხშირად უსაუბრიათ „დაღარანას“ მნიშვნელობაზე და დაკარგვის შესახებ. უკანასკნელ პეტრე ლარაძეს უკანონო ძველის „დაღარანას“ ახლად დაწერა, ანუ აღდგენა, მხოლოდ ისე, როგორც ძველი „დაღარანას“ ყოფილა დაწერილი, რადგანაც ძველის შინაარსი პეტრე ლარაძეს კარგად სცოდნია. ბატონიშვილები ამისთვის დახმარე-ბასაც დაჰპირებინან. პ. ლარაძეს მალე დაუწყია წერა და რამდენიმე ხნის განმავლობაში ძველის „დაღარანას“ თანხმად ახალი „დაღარანას“ დაუწერია და აღუდგინა. ახალი „დაღარანას“ ვითომც კარგის შინა-არსის ყოფილი, ვითომც ეს ღირსება თანვე ბატონიშვილს შეეშობა, ისურვა ამ აღდგენილი წიგნის მით-ვისება.

ეს ამბავი შეიტყო პეტრე ლარა-ძე, აღივსო უღერისის უსიამოვნე-ბით და თანვე ბატონიშვილს კამათი უწყია. საქმე სხვაფერ აშკარავდება. ლარაძე თავის ხელთ-ნაწერს ჰმოუ-ლობს, მერე წიგნს ლექსად და შროზად წინასიტყვაობას უწერს და თავისი წიგნის ამბებს დაწერი-ლებით მოგვიხსობს. პეტრე ლარა-ძესთანგან აღდგენილი „დილარიანი“ ვეცხა ტომია. „ამირან-დარეჯანიან“ ზე ორგვეტ მეტი ვამოვა. მე ვაგიცა-ნი ეს ხელთ-ნაწერი და მას დიდი რამ ღირსება ვერ შევამცნიე. ეს ცხადად ეტყობა ნაწერის. იგი დიდი რამ არაფერია. ის-კი აშკარად სჩანს, რომ პეტრე ლარაძეს ზოგიერთი აღ-გილები კი პირდაპირ უნდა ჰქონ-დეს დაწერილ-აღდგენილი, ანუ ძვე-ლი „დილარიანას“ ხელნაწერიდან გადაწერილი. ახალი „დილარიანას“ აღდგენა მიეწერება 1828 წლებს. თვით პეტრე ლარაძე გარდაიცვალა 1836 წლებში.

ასე და ამ გვარად გაქრა და მის-

მარე მომტრალი მაკინეც ანრდისლ დასმავსებოდა. სწუხდნენ, ერთი-მეო-რეც ადებდა ბრალს. შეტად მწვეფი იყო მათთვის, რომ ერთ-ერთს მათ-

განს საზიარო სიყვარული ჰქონდა. ეკვი, ეკვი შეიქმნა მათი დამლუგე-ლი და ჯერ წამოილა ცერ ოკიანთა. თუნდაც რომ მთავრად, ძველბერი უმაღლესი ნეტარება, უმანკობით აღსასეც ცხოვრება ვეღარ დაბრუნ-დებოდათ ბოროლთა კაცსა ლაქა მოსცლი მათ ნეტარებას და ეს ლაქა ვინ იცის რამდენ ჭკუქს მიიზიდავდა, ამოდენ უსიამოვნებას გამოიწვედა, ამირანდენ ფიქრებსა და დარ-ღობა მთავა შაქროს სახლი

და აქ ყველაფერი გამოიკვა-ლია. ასე განსრული, ლაბუა კა-ტეც-კი ხშირად იყო ხოლოც ვა-გარაპოლილი და კნავილ-კრუსუნით აწყვდებოდა კველსებას. თითქოს მარ-ტო ეს სტორის საყვარელი ცოლ-ქმრის გასტყუებულობა!

პეტრე რაღა იქნა? იკითხავთ. პეტრე ჩველებიერად საზოგადოე-ბაში ვახლავთ ვართული, ენას ასარსლებს და ყველას ეუბნე-ბა, რომ თქვენგან ნაქმეი საყვარელი ცოლ-ქმარნი წაჩრუბებულა-ნიო!...

კულაშაშვილისათვის ბუზიც არავის აუფერინა!...

წყდა სხენება და არსებობა ძველის „დილორიანისა“.

ამ მოკლე დროში, წერა-კითხვის საზოგადოების სამკითხველოში აღმოჩნდა ერთი ხელთნაწერი ამირან-დრეჯანიანისა, რომელიც დვერილიანის მიერ დაწერილი საუკუნეში, ბეჭილად აღრე პეტრე ლაბაძესაგან აღდგენილს „დილორიანზე“. წიგნის ბოლოს მიმატებული აქვს რამდენიმე ფურცელი, ამ ფურცლებზე მოთავსებულია 11 და 12 კარი „დილორიანისა“.

არ როგორ იწყება დასაწყისი ამ თავისი „კარი მეთერთმეტე, ჯემ-შერ ხაზართა, მეფის დილორის შვილის ამბავი“. თვით მოთხრობის დასაწყისი ასეთია:

„ოღდესმე მეფესა ხაზართასა დაბე-ყრენ ყოველი ქვეყანა სიმზნითა და სიქველთა, ყოველი მოხდენდენ, უძრწოდეს ყოველი გარემოანი მეფერი, რომელიცა თითოეული აღ-წერილ არს სურგას თხოველისას სიმზნენი და გოლოთათანი სიქაბუ-ქსა მისიანი.“

უნდა ვთქვათ მკითხველს, რომ ახლად აღმოჩენილ „დილორიანს“ 12 და 13 კარი შეუდარე 3. ლა-რაძესაგან ახლად აღდგენილს „დილორიანს“ 12-13 კარს და სულ სხვა-და სხვა აღმოჩნდნენ, მათში სა-ერთო არაფერია. ასე და ამ გვიარს ხაზანს, რომ ეს ნაწილები აღვლით უნდა იყოს ნაწილი ნამდვილის ძე-ვლის „დილორიანისა“. იმედ გვქვს, რომ შემდგომ ეს უფრო კარგად გარკვევა, რადგანაც ცოცხალ და ნი-ნის ძველის „დილორიანისა“ აღმო-ჩნდა. დღეს ეს ფურცლები ცალკე წიგ-ნად იბეჭდება უკვე. იმედ უნდა ვიქო-ნით, რომ შემდგომ ეს ძველი ხელთ-ნაწერი მოლადაც აღმოჩნდეს სადმე. ასეთისადე ნატვრის თვლით უმ-ზერით „საიანე ნიკორია“ მოიპოვე-ბას, ყოველ ემს ველით, თუმცე ჯერ-ჯერობით ეს არასიამა და სრ-სნდება. 1876 წ. ამ წიგნის სათა-ურს ვაზეთს „დროება“ შიაც აცხა-დებდნენ და ითხოვდნენ, რომ ეს ხელთნაწერი თუ ვისმეს აქვს, დავი-თხროს მან და წარმოგიდგინოს. რის თანხმობილაც მომტანისთვის 100 მანეთი იყო საჩუქრად დადებული, მაგრამ არა იქნა-რა.

ბ. ბეჟინაძე

დამაკვირდი

სასკედი საჭიროა მარტო ამისა-თვის, რომ სიყვარულია ანა აქვს გულ-ში. ანა აჩვენეთ, რომ ბაშეა გიყვართ და მისან ჭინხავთ, რომ საჭირო არ არის ტუპ-ტუპება, რადგანც თქვენა სიყვარული გამოიწვევს ამის სიყვარულ-საც და ეს გრძობას შიარელო მომჭე-და და ბაშეას აღზრდის სქემაში.

გული

კუჭშირბეტსა, თუ რადამ ჩამოვა და ჩვენ შორის დასახლებას მოიწოდებენ, ჩვენის სულგაბას ტუპებში უნდა გაუხიოს და ისე დაამალოს თავი, თო-რემ უფროსებს შეუქმბეთ.

ვისი

საბრძანეთის ფალოსოფოსს არის-ტანის ჭიბისეს „რს განსაკუთრება გა-“

ნათლებულ და განათლებულ კაცთა შო-რისა? გაცხადეთ თანავე უცნო სადმე ქვეყანაში, უმასხსა: და თქვენ თითონ თქვენის თვალთა წინახეთ რა განსაკუ-თრებ არისო.“

მათამა განათლებულად კაცე ვეკლან თანისანან მადლებულ ექმნება, რადგანც განათლება ერთება ადამიანთა, გუნ-თლებლობა-ცა ქვეყანს, რადგანც განუ-თლებელი ვეკლან უცნობება და ვეკლან მას უცნობებანს.

უკეთესი მტრია კარგისა. მე კარგად გგონიადა ჩემს თავს, არა მიპიროდ-რა; მოვიწადინე უკეთესად ყოფნა, და-ვდი ამისათვის წამადი და ფეხებზე გავსქეპო.

ინგლისური ანდაზა

მუჟამ უდამა, უმოძრადაც ცხოვრება უდადესი მტრია სიბრცის უმან-მთავო-ბასათვის, როგორც გულის-ურვის გა-ჭყუება უმან-მთავლობასათვის სულდისა.

ბუთი

შურნალ-გაზეთიანი

ამოკრებილი ამბები.

ძლიერი აღუბუნებელი წინადა წყალს ამო-პყვის თანე ლაქა ხილისაგან რისამე და-წინელი, ძალიან მოუწოდეს რუსულ ბაღში-განს (პოშილონი) ამოკვსის თურმე მენის ნაღვეთი ხელზე თუ თვითნებზე. ერთი ცოცხი საფრანგეთის სკიპოდარი რომ გუ-რობით საწყებში, როცა მდუღარობა, ძა-ლიან ჩქარა და სწრაფად ჰქეცს სარტესა. კერძონი ძალიან არბოლებს ფეს-საცხელს, როცა ან წყლისა და წყლის შემდეგ შე-ვადრება. ამისათვის ძალიან ბოლომდე უნ-და წყავს კერძონი. იგივე კერძონი ძა-ლიან კარგად სწუმდეს კალის, თუნუქის, თუჯის და მოკალუს ტურმელსა. (ს. ს.)

თეთრეულის გახამებისათვის ეხლანად აღ-მოუჩენიათ ახალი საშუალება. აქამომდე იმე-ანამებდნენ, რომ თეთრეული მალე ცვლ-ბოდა და იმტრევიდა, თითქო ვაშეშეუ-ლი რა არისო, რადგანაც გახამება სი-ლის არ აძლევდა. ამ სიღბოსათვის ამერი-კაში აი რა რიგ სახამებელს ჰმზარობენ თურმე: უნდა აიღოთ მოეღვარე სახამებე-ლი, გახანთათ ციხე წყალში; მერე სპილენ-ძის ქებაში უნდა ააღულოთ 2/3, ბოთლი წინადა წყალი იმ დრომდე, ვიდრე ჩუ-ჩხეს დაიწყებს, როცა წყალი ახშობულდა დადლის გამო, შიგ უნდა ჩახანთ ზემო-ხამებულბერ მოხამებელი სახამებელი და ძალიან უნდა ურთოთ, ყოველივე ეს ერთად უნდა ხელახლად ააღულოთ 15-20 წუთი, მერე უნდა გაატაროთ წინადა ტილოს პარ-კში და ვგრე გაწმენილი სახამებელი გას-წურეთ და შიგ ჩაუბატოთ ერთი ჩისი კო-გვი პეტრალეუმი (აფთქში მოიკითხეთ) და რამდენიმე წუთი გახანოთ ლლა. ყოვე-ლივე ეს, რა თქმა უნდა, კარგად უნდა აიროს ერთმანეთში და ისე შეუდგეთ გა-ხამებას და დღუთობას. ამერიკის შურნალ-გაზეთები ვაჭარებდნენ, რომ ამ სახით გა-ხამებულ სახამებს ეძლევა ძალიანი სიეთე-რი; გუარება და სიღბო. თეთრეული ან-სახით გახამებული ისე მალე არ ტუქვიან-დება და დიდხანს სიღბებს და ამისთანა სუე-ლი და სახელური პერანგისა შეიძლება პე-რის გულითაც გაიწმინდოს ხოლმე ბუბუ-სავანსა. (ს. ს.)

დებევა

29 იანვარი
პატარაპრება. შავი-ქირის წინა-აღმდეგ საბრძოლველად შემდგარმა კამიონი 28 იანვარს დაადგინა: 1)

გაიგზავნოს ინდოეთში ექიმები შავი-ქირის ადგილობრივ უმასხსლად; 2) აღერძალოს რუსეთის ქვეშე-რდომ მამადიანთ წელს მეკაში სა-ლოცავად წახვლა და აგრეთვე რუ-სეთის ქრისტიანთა ცალმისავლეთის წმიდა ადგილებში წახვლა; 3) სა-ქე-მოლდოვანდეს ექიმის იერსენის მიერ შავი-ქირის საწინააღმდეგოდ მოგონილი შედგენილი სისხლი; 4) გაიგზავნოს იმ ადგილებში, საცა უფრო შიში შავი-ქირის შემოტანი-სა, კამისისგან ამორჩეული კაცები კამისის მიერ დადგენილ ღონისძიე-ბათი განსაზოტრეულდება; 5) გა-მოცხადდეს „პრავა ვესტ.“ ში ყო-ველი ცნობა შესახებ შავი-ქირის გავრცელებისა და კამისის მოქმე-დებისა და მისგან მიღებულ ღონის-ძიებთა შესახებ.

შემა აღნიშნულიდან სჩანს, რომ მთავარი იგან მიღებულია ყოველი ღონისძიება, რათა იმპერია დაფა-რულ იქმნეს შავი-ქირისაგან, და ამ ეამად არა სჩანს ისეთი ნიშნები, რომელიც შიშია ჰხადებდეს რუსეთ-ში შავი-ქირის შემოტანის შესახებ.

ბერილი „нассон. reit.“ ამ-ბობს, ინგლისის ჩვეულებად აქვს თა-ვისი საქმეები გამოაწყოს იმით, რომ ევროპის ხალხთა შორის უთანხმოე-ბა ჩამოაგდოს და იმე ასტრეოსო-ტელე ასე სურს მოიქცეს რევიტის საქმეში- პარიზის მთავრობას კი სურს რუსთა და ფრანგთა შერითე-ბულის ძალით გინდეთა უკანარი-სურვილს მფარველობა გაუწიოს და ინგლისის პოლიტიკის ეს ხელს უწყ-ყობს, ხოლო ევროპისთვის ის სპე-შიალი. საფრანგეთის ამგვარი მოქმე-დება საფუძველს აძლევს ინგლისის იმედებს კონსტანტინებლის არეუ-ლობის შესახებ.

ლონდონი. კერზონმა პარლამენ-ტში განაცხადა, რომ კრიტის დრო-ებით მართელობის პროკლამაციის შესახებ არა იცის-რა. უკანასკნელი ცნობებიდან სჩანს, რომ კრიტში წესიერების დამყარების საქმე კარგად მიდისო.

ქონსტანტინეპოლი. მინისტრთა

საბჭომ უარი განაცხადა კრიტში ჯარის გულგანებაზე, თუმცა ილლუ-კოიკის ეულ სხვა აზრისა იყო. აპო-კორონელ აჯანყებულთ-საბერძნე-თის დროსა გაშლეს და აღიარეს, რომ საბერძნეთის უფროდებითა.

პორტა დიდ საყვედურს აცხადებდს საბერძნეთის მთავრობის მოქმედების შესახებ.

ფილიპპოლი. როგორც კონს-ტანტინეპოლიდან იუწყებიან, რა-მოდენიმე ბათალიონი მზად არის ოსმალეთის რეგულაციკონერთა წინააღმდეგ; რადგან სტამბოლში ნა-ხეს მრავალი პროკლამაცია ამ პ-რტიკის და აგრეთვე პარიზიდანაც იმავი მოვიდა, რომ ოსმალეთის რეგულაციკონერთა კომიტეტი მო-ქმედების პარიზამ გინამრჯავთა.

ბომბი. ოფიციალურად გამოც-ხადებულია, რომ არც მადრასში და არც სანბიტო ინდოეთში შავი-ქირი არ არისო. რაჯერს-დამ-კა იმპობს, ბომბეში შავი-ქირი თანდათან მი-ტლუობსო.

სწავლიტკაო, სმეცნიერო და სწავლიტრატურო ნახსტკიანი გაცხეთ

კვლევი

გამოცე 1897 წელს ყოველ კვირაში ერთხელ ერთიდან სამ თანხამდე
გაზეთი წლიურად ღირს გაუგზავნელო 7 მანათთ, ხოლო გაგზავ-ნით 8 მანთ. ნახევრის წლით გაუგზავნელო 3 მან. 50 კაპ., გაგზავნით 4 მანთ. სამის თვით გაუგზავნელო 2 მანთ., გაგზავნით 2 მან. 50 კა-თითი ნომერი სამშაურად. ხელის მომწერლებს წლის ფული შეუძლიანთ ნაწილ ნაწილად გამოგზავნონ.

ხელის მოწერა მიიღება:

თფლისში—არწურუნისეულ ქარვასლაში: სკართულ სახლობა სპკით-ხელიში“, „წერა-კითხვის საზოგადოების კანცელარიაში“ და თვით „კვა-ლის“ და „ჯიჯიას“ რედაქციაში. (Артилер. ул. д. Тамашева, воз-ле кадетскаго корпуса).

ქალაქს გარემე ხელის-მოწერათა შეუძლიანთ მიმართონ ქუთაისში: ვარ-ლამ კლოძის, ვ. ბენეფიშვილის, ხეთერის წიგნის მაღაზიებში; ვა-ნა-ლოძისთან ზელტერის წიგნის ქარხანაში.—სათამაში: მათე ნიკოლაძის ხეთრად-გაზეთის სააგენტოში.—განკვამა: ალ. მიქაბერიძის.—ფოთში: მი-ხეილ თურქის და ი. კობრიძის.—მთავრედას (ხაზურ-ში): იოსებ ფან-ცულაის.—თაისკოში: ივ. ჩიბალოვილის.—გორში: არსენ კოლანდაძის.—გორდასში: ბან არამიანს წიგნის მაღაზიაში.—სანსერგში: ყარ. ჩხეიძე“.

რედაქცია იცხადან.

ვეკლან ჩვენი უფრნად-გაცხება ხსად წლისათვის, ხელის მოწერის წინთ, ჰმარდებან გამოცემის გაუფრებასა გარეგანი და შინაგანი, ზოგა კი სანე-ჭისსე (პრემიას) აღუთქმეს, მაგრამ ზოგჯერ თავიანთ ხელთ არ არის მისა-ღისრულება სხვა-და სხვა მიზეზების გამო. ჩვენ ვუწვეთ „ვეკლამ“ შეათხე-ვლებს, რომ რედაქციას მართლად წრეულს დაუგეიანება პრემიის დარბება, მა-გრამ ყოველ ღონისძიებას ისმარს შირ-ნათლად გამოიკავს ხელის-მოწერაში წინსე.

გაზეთ „ვეკლის“ მბოგამბის გაფრთობებაზე უკვე დარბულა ნება ამით გაცხეთს უფლება და საშუალება მუცე სრული, ყოველ დღეორ საზოლი-ტკაო და სხეცტრატურა გაცხეთას მუცეაქსად, მსუველმას აქიანთს როგორც რუსეთისა და სხეცტრატურის ცხოვრებისა და პოლიტიკის შესახებ, აგრეთვე ჩვენი ცხოვრების დღეორ საქარ ბოროტო ვარამხედვად.

წელსე ვეკლას თანამშრომლებსა დაგუთქვს თავისა კაღმის ნაწარმობის მოწოდება. რედაქციაზე ვაგუთქვას, რედაქცია ღონისძიებასამერე-ჭებებს უფრადებას: ჩვენ ვანაგებთ ვეკლამს უფრადეთის დონდონადან, პეტერ-ბურგანდს და სხეც დაბანგებულა გეკვს შტეტგადდან, ხოლო ტეფალსმა შეუდებლად სეარანხა ნახსტკების დაბეკვად, რადგან ჩვენი ცხოვრების მდელს მსატკებთა თითქმის არა გეკვს და დეიტორგანავისცე სმარად უფრადება სე-რბება.

მომავალ 1897 წ. „ვეკლის“ ხელის მომწერლებს დაურეცხებათ პრე-მიით ისტორიული აღბოში (სურათებია ჩვენი გამოჩენილი მეცნიერისა, ისტორიულ მირთა, ძველი მონახტრებისა და ციხეების,—ადწირთ.) (8-8)

1897

მოდემე

თეიური ქურნალი (წილწილდ მეოთხე)
გამომცე იანვარი პარტობობით
ფასა უფრანდისა გაცხებათ:

1 წლით	6 თვით	3 თვით
10 მან.	6 მან.	4 მან.
13 მან.	7 მან.	5 მან.

ვისეც წლიური ფასის ერთად შემოტანა ემწოდება, შეუძლიანთ შემო-იტანოს: 1 იანვარმდე—4 მან., 1 აპრილამდე—3 მან., 1 სექტემბრამდე—3 მან.

ხელის-მოწერა მიიღება ტფელისში, ქურნალ მძამძისა რე-დაქციაში, რომელიც იმეოაგება ღონისძი-მელიტიკის ქურნსე, № 13.

წიგნის მადახებს, რომელნაც იკისრებენ ქურნალ „მოამბე“-ზე ხე-ლის-მოწერის მიღებას, შეუძლიანთ აღონ მთელის წლის შემოსატრიდან კამისისა და ფელის გამოგზავნისთვის ათა შარხა, ხოლო თუ ფულს ნაწილ ნაწილად შემოიტანენ, ანაგებან დათმობათ.

შენიშნება. 1) უფრანდის თვის დროზე მიღებისთვის რედაქცია პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ფული გამოგზავნილი ან შემოტანილი იქნება რედაქციის კაბოტოში. 2) ქალაქ ვაზეზე ხელის-მოწერით ფულის მადახას გეცხებათა გაცხებათა მხოლოდ იმით, ვინც უფრანდის ფასთან ერთად წარმოადგენს 7 კაპ. ფის-ტის მარკას ყოველ კვირანკითაც.

ქალაქ ვაზედ მცხარებობათვის ადრესა: Тифлис, Педagog (5-6) Moambe.